

Womhaj Bóh!

Czisko 18.
30. julija.

Lětnik 1.
1891.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Šmolerjez knižničiscežerni w Budyschinje a su tam dostacź sa šchwórtlětnu pschedpłatu 40 np.

10. njedzela po śwj. Trojizy.

Luk. 19, 42: Gdy by wschał ty wjedziło, dha by ty wopomniło w tym swojim czašu, šhto so t twojemu měcej hodzi.

Jerusalemej a wschém wobndlerjam w nim su tele płowa placzite. Jako je Jezus wurěcza, běchu so wschitzy jeho wuczomnizy koto wokolo njeho sestupali a wysche nich zyla cžrjoda s Galilejeje a s druhich krajinow; cži běchu wschitzy nascheho lubeho Anjesa do Jerusalema pschemodžili. Budžichu so tehdy wschitzy, kiž w Jerusaleme bydlachu, na tymle nascheho sbóžnikowym kwojedženistim nutscžehnjenju do Jerusalema byli wobdžělili, — tehdy budžische tu hišcže sa wschěch khwile dosč bylo, a tónle jeniczi džen budžische tež sa nich sa wschěch došahał, so budžichu móhli wschitzy hamu sa so sbóžnosč dostacź. Žich njewěra a wscha wot nich pschelata krej profetow budžische so jim hišcže móhla wscha do cžista wodacź.

Kapernaum, Betsaida, Korazim — wschitke tele města su tu kóždizicke swój cžaš poměle, w kotrymž je jim Bóh dał swoju hnadu posčicź. To je bylo tehdy, jako Jezus jim do woczow swoju krašnosč šjewjesche, a šebi jich wschitkich na pokutu wołasche, ale wot nich nihtó šebi njeje chžyl tónle cžaš ham sa so t wužitkej wužicź, duž je so nasch Anjes dyrbjal wot nich wschěch prjecź wobrocźicź.

Nasch luby Anjes wschał so tu a tam cžlowjekam wo wutrobu kłapje, pał w tymle měsce, pał w tamnym kraju a ludu, ale pospochi wscho to cžinicź so jemu njecha. Njechadza jemu ludžo na jeho hlóš posčluchacź, wobroczi so wón s khribjetom wot nich a dže swoju stronu wot nich dale. Tehdy je tu sa tajkiche ludzi runje tajki cžaš, kajkiž bě něhdy na Jerusaleme pschischol, hžez rekasche: „Nětko je psched waschimaj woczomaj potajene“.

Šraelski lud je byl ham na tym we winje, so je jón Bóh dyrbjal pschicź budžicź, — wschako běchu šebi wschitzy w ludu wschu wutrobu štwjerdžili a šebi woczki dali šaklepicź. S woczomaj móžesche kóždy ham widžecź, tajku krašnosč mějesche Boži je-

niczi šyn, a s wuschomaj móžesche tehdy kóždy štwjchecź, tak jich nasch sbóžnik takle lubosnje t šebi wołasche a t šebi wabjesche, ale jim so njechasche na njeho hladacź a na njeho posčluchacź. Nětkle pał bu na jene dobo s tym cžašom kónz, w kotrymž budžichu móhli dotal wschitzy wot Boha hnadu dostacź. Šraelski lud bě sa Boži šud wschón srały.

Nasch lubowany sbóžnik bě šebi wschał jich wschěch chžyl tak pod so šhromadžicź, kaž pata kurjattka, so kraholz njemóhl do nich wrašnyč; bě šebi jich chžyl psched tymi worjołami (hodlerjami) wukhowacź, kiž běchu hižo dužy po puczu napschecžimo nim, — ale woni njejků chžyli wot njeho tajkule pomoz mēč. Duž su te worjoły dyrbjale na nich pschicź, a su so dyrbjale wokolo tuteho „šhnikeho ščerb“ wschitke šhromadžicź.

Na jene dobo běchu s Roma wulke wójska na Jerusaleme pschischke. Ze pał su dyrbjale tole město cžwilowacź a wscho wupuscźicź. Tele romske wójska su byle w Božimaj rukomaj tón grat, s kotrymž je Bóh nad tutym ludom swój šud wuwjedł.

Hišcže dženša tu bjes nami šraelski lud khobzi. Wón je nam šhtož šwědczenje sa to, so je něšto žakostne, hdyž je dyrbjal bjesbóžny lud žiwemu Bohu do rukow panycź, so móhl jón wón sa wschón hrěch a sa wscho šweczenje budžicź. Wopomni kóždy s cžašom, šhto jemu hamemu t měrej štuži, pschetož tež sa naš móhl cžaš pschicź, hžez budže rekacź: „Wscho posdže!“

Mi njehladaž na moju škóscź,
Wšmi wotemnje wschu njeprawdosč,
Štwor do mnje cžistu wutrobu
A s nowym duchom wobdar ju.

Nječ šwěczi mi tw'e woblicžo,
Mi njewšmi Ducha šwjateho.
Gdyž na mnje pschicźe šmjertna nóz,
Tehd' khwataj ke mni na pomoz.
A wjedž mje se wschej' tšchnosče
Nutz do njeješ, do sbóžnosče.

Esamowola a Bože pucje.

Powjedał N. N.

V. staw.

Hdyž bě ju knježna wopuščezka, džěšče Hanka sa wješneji młodžinu do hole, so by s njej wěnzny pletka. Bě to pschi kwapach někajke pschedšwjecenje, pschi kotrymž so tež tykanzy pieczechu. Wschitzy pilnje a jara wješele džělach, hdyž Hanka pschiindže. Pstaczi lubosnje spěwachu a s nimi šebi tež młody wješeły bur šwoje rjane spěwy sanoschowasche; pschi tym s duboweho liscza wěnzny wijachu a rjane kwětki, s kotrymž bě nalěczo semju pschikryto, do nich sapleczechu. Wjele rukow džěto bóršy k kónzei do wjedže; potom wěnzny do mocha položichu; młody pachol šwoju harmoniku wša, a reje, sa kotrež běchu město w holi hižo pschihotowali, so sapoczachu. Knjejštwu s žyłym šwojim wopytom tež na poč hodžiny pschiindže. Šchtóžkuli hišcže rejwacž móžesche, rejwasche; haj stary knješ baron šam šo njesaprewasche, ale s wulkei dostojnosčju se šwojej wnuczku, młodej njewjestu, porejwa.

Hanku běchu často k reji žadali, nětk wona šhwilku, na šchtom šlemjena, wotpoczowasche a na druhich pschihadowasche. Na jene dobo šo ju muziki hlož woprascha: „Čžemoj tež ras? Wona tónle hlož šnajesche, runjež teho, tiž tač rěczesche, sa 6 lět widžata njebė; špósna nětk tež jeho woblicžo, runjež mějesche wón wulku brodu, a pschekhwatana šawoła: „Kšesczjiano, to šy ty!“

„Haj, ja šym, ale šajka šy ty rjanka — dyrby wšchat nětko »Wj« prajicž“, šo šam porjedži. „Kšngarjež Hanku bych mješ tyšazami namakał.“ To wěrnó njebė; runje bě jemu hólz prajik: „Ty, tam šteji Kšngarjež Hana pod bukom.“ Wón ju špósnał njebė, dokelž bě šo wona jara pscheměnika, ale wón šebi myšlesche, šo šo jej s tajkimi rěczemi bóle špodoaba a — šo njemyšlesche.

„Tón je šwěrnny wostał“, w njej wyskašče, „a šajki dobry šo bycz šda; na njeho šu šo jeno pschikšobdželi!“ a morjo šbožownych myšlow šo w njej hibasche.

„To pak je dušchnje wot tebjě, Kšesczjiano, šo nješby na mnje šabyl.“

Kšesczjijan šwoju ruku na wutrobu počoži, kaž bě to šnauo hižo psched mnohimi holzami wotkach čžinił. To našču Hanku štyškniwu čžinjesche; wona woczi dele škoži a jemu jeno druhdy štradžu do jeho woblicžy pohlada, šo by stare čžahy namakała. Haj, hinašči bě wón byl. Broda šama na pscheměnenju wina njebė; šcho pak hewał, wona njewjedžesche. Hdyž běšchtaj wjazy krocž porejwaloj, šo drusy na dompučž hotowacž počzachu, a pschi šynkach harmoniki po porach psches holu dom čžehnjechu, Kšesczjijan s Hanku.

„Šsměm, knježna“, bě šo ju wón wopraschał, a wona bě šo pschi tym nimale štróžika. — „Še-li to pola waš w mješče moda, dha prošču, wostał to jow“, džěšče wona po šwojim jednorým waschnju, „ja šym Kšngarjež Hana“. — „Šsměm-li hišcže tač prajicž“, wón hładžy wotmolwi.

Wón šebi ju prawje wobhlada: tač bě wona tač rjana a wulka, tač žyle hinašča, hacž bě šebi ju wón myšlił — mału, čžěntku holzu. Duzny po holi wón k njej rjeknu: „Nješby mi tam wotkach nihdy s myšlow pschischka, Hanka, ale pišacž žaneje šhwile njebė.“ Wón pak w zušbjě čžasto na nju špominał njebėšče, ale wona jemu šhróble wěriesche, a jeje htupej wutrobje rjenje klinčesche, hdyž wón pschezo a pschezo šašo praji: „Kač šy ty tola rjana!“ — „Wón mje hišcže lubuje“, šebi pschesbožowna myšlesche a hdyž wječor šwoju knješnu šlěcacž pomhasche, jej wješeła powjedasche: „Wendlandtez Kšesczjijan tu šašo je; kaž pak je tón mudry, wón šłowa tač dušchnje štajecž wě a šcho móže wón powjedacž.“

Frida bě jej pschi tym šhribjet pschiwobrocžika; nětk šo wobrocžiwšči holžy do woczow pohlada. Hanka bě kaž pscheměnjena. Wona šo hłuboko šacžerwjeni, hdyž jej knježna do woczow pohlada, ale wona wobłědnu, hdyž jej Frida ruku na ramjo počoži a šrudna džěšče: „Bych čže nětko rada šobu wšała, hdy bych jeno móhla; pschetož mi šo štyšcže, čže jow wopuščezicž. Powšnjesch šwoju wutrobu na tuteho muža, tiž šo mi njespodoaba; hišcže džěšča šym štyšchata, šo wón wjele hódny njeje. Njedyrbišč jemu hnydom wšcho wěricž, Hanka, hdyž tebi nělotre hładle šłowa praji, dokelž mašč šchitowane woblicžo.“

„Ja jemu wšchitko wěry“, Hanka tač hněwna praji, šajkuž ju Frida hišcže ženje widžata njebė, „pschetož wón je pschezo na mnje špominał a mje lubo mēł. Šchtóž ludžo wo nim powjedaju, je wšchitko pschikšobdženje. Wón je mudrišči hacž wšchitzu Wukowšžy hromadže. To njedam šebi wurěczecž“, wona dale hněwnišča

pschistaji. — Frida šo štróži a bēšche šrudna. „Dži nětk won a šmēruj šo; šabywasč žyle, s kim rěczš!“ wona kručže džěšče.

Wotkach wotžuczi Hanka se šwojeho šbudženja, džěšče pčacžo do šwojeje komorki a tam šo šašo na derje mēnjene šłowa šwojeje lubowaneje knješny dopomni. Potom psched jeje dušču šararjowny wobraš štupi a ju na wšchitku lubosčž dopomni, kotruzž běchu jej po macžernej šmjerczi wopofasali; wona pschiruna wšchitko s tym, šchožž bě jej Kšesczjijan w tyč wjele lětach byl. „Ale wón je mi tola šwěrnny wostał“, jeje hordosčž šašo praji, a hněw rjeknu: „Šahrodnik je jeno šawěsče se šawěsčju ške wo nim powjedacž; haj tón je to byl“ a s tajkimi myšlemi šo lehnu. Wječorna modlitwa se rta njechasche, pschetož šwědomje ju wobšforžowasche. „Knježnje runje nětkle tajkule šchidwu nacžinicž“, wona šdychowasche, „hacž tež to hižo špi?“ Najradšcho budžesche Hanka štanžka a k njej šchla, ale to šebi tola nješwěri. Na pošledku wušny. Šej šo wo njebo macžeri džijesche, kotraž jara šrudnje hladašče a kaž žiwa psched njej štejesche, šo šebi Hanka myšlesche, šo ju woprawdže widži. Ale šón šo minu a drugi ša nim pschidže. Kšesczjijan jej praji, šo ju lubuje a šo jeje potrjeba — hnydom je wón mały hólz, a wona jemu šuknju pčata. Potom šararjowny hlož štyšči, tiž woła: „Hanka, Hanka“. Naštróžana wotžuczi, je jašny džěni; wona s šoža škoczi; „ach“, šo dopomni, „knježna je hněwna“, lědma móže čžah docžafacž, šo šmē do Fridžineje štwy. Ale štwy je prošna. Frida je hižo w šahrodže s macžerju, šawěsče jej wo šaniny šadžerženju powjeda; hnydom tu štara šašaktočž šašo je. Ale nē, dobrocžiwemu pohladnjenju šwojeje knješny šo wona pschecžiwjecž njemóže. Hanka jej ruku wofšcha a wo wodacže prošesche, a wšchitko bě šašo dobre, šchož jenož ta jenicžka wěž niz, wot kotrežž žana njerěczesche. Hanka pak njepšchesta šebi na štareho lubeho Kšesczjijana myšlicž, tiž bě šo, kaž bě jej šawěsčik, jeje dla do domišny wrócžik.

(Potracžowanje.)

Š džělacžerjoweho katechisma.

Wot duchowneho Naumana špišaneho.

Kšesczjianska žyrkej.

Pschesčžehana a šazpita kšesczjianska žyrkej tola jako dobyčerkta psches šwět kroczi. Wona šobu pomha k wšchitim nowym hibanjam w ludowym žiwjenju. Wona ma tež hłownje šobu džělacž sa pschichod. A wona tež pschezo wjazy možny šebi nadobudže. Te čžahy šu nimo, hdyž možachu ju wobhladowacž, kaž by tu njebyła. Džěšča rěta, hdyž šo na žyłosčž luda hlada: Ša abo pschecžiwó žyrkwi!

Sozialdemokratija je šo pschecžiwó žyrkwi štajika. W Gothafkim programje šebi drje jenož žadaja, šo dyrbi „šprivatna wěž“ bycz. Ale sozialdemokratifke pišmowštvo mjerwi šo s njepšchecželštimi kšesczjianštvo šazpivaznyimi šłowami. Tač n. psch. sozialdemokratifke nowiny s mjenom „Sozialdemokrat“ w lěcže 1880 pišaju wo „sozialdemokratiji a kšesczjianštwe“:

„Njeje hinał a teho dla dyrbi šo šjawnje wuprajičž: Kšesczjianštvo je najšhóršči njepšchecžel sozialdemokratije.“ Tute nowiny na woprawdže nješanbicžime, bješbóžne waschnje dale kšesczjiansku žyrkej hanja, jej porokuja, šo wona njecha hubjenštvo a nuju se šwěta pschinješcž, ale šo ju ša šwoje wotpohladny a ša wodžecže šwojich škosčžow wuwužiwa. A škóncžna šada rěta: „Šchtóž po tajkim pschecžiwó kšesczjianštwu wojuje, s tym tež pschecžiwó kraleštwu kaž tež pschecžiwó wulkeju šamoženju wojuje.“ Wj njechamy wjazy tajkich bješbóžnych rěczow našpomnicž. Wobu žel jich w sozialdemokratifkich pišmach mačo njeje.

We wšchěm tym leži to jenicžke wěrne: Šchtóž jenož do tuteho šwěta wěri, ša teho kšesczjianštvo ničžo njeje. To pak žana nowa wěrnosčž njeje, ale wona šo hižo wot najštaršchich šastupjerjow kšesczjianštwu, wot japoschtołow praji. Kšesczjianska wěra čže njebeša w tamnym šwěcže a niz w tutym mēcz, wona twjerdže a šwěru do štawanja wšchitkich morwyn wěri, do pošlednjeho šuda, do wěcžneje šbóžnosčže a do hele. Wo tym šebi my jako kšesczjienjo ničžo wšacž njedamy. To je ša naš wěšcžifke hacž wšchitka druha mudrosčž. Na to čžemy wumriecž a pohrjebani bycz. Šchtóž teho dla wot tuteho šwěta rěcz, šteji šwonka kšesczjianskeje žyrkwe. Šchtóž po tajkim wot sozialdemokratow ničžo dale njewě, hacž w dole žakosčže po wšchisčej šašžubje honicž a potom roštkacž w rowje, tón njemóže hinał hacž prajicž: „Ša a žyrkej hromadže nješlušchatej.“ Wj tajšeho muža s žyleje wutrobny wobžarujemy, ale my pschidamy, šo ma w tym prawje: Šacž na

dalsze wón a zyrkej hromadze nješluschtej, doniž so wón nje-
dopomni.

Wšchi tutej jeniczej wěrnosczi w jich rěczach steja njeliczomne
njewěrnoscze. My njechamy wo druhich najnjeharibicziwych sazpi-
wazyh słowach tajkich bjesbóžnych cźłowjefow halle rěczecz, ale
jenož wo jich wuprajenju: Kšchesczianstwo je najbórschi njepšchecz-
sozialdemokratije. To je njekniczomna lža! Kšchesczianstwo niko-
njepšchecz njeje, wone nikožo njehidži, wone nikožo njepšchecz-
wone jenož hrěch hidži. Wšchitko, sčtož je czište, dobre a šmjate,
šo wot kšchesczianstwa pschipsnawa, njech šo to wot židow abo
póhanow praji. Teho dla je tež kšchesczianstwo stajnje to wěrne
a prawe w sozialdemokratiji pschipsnawo, kšchudho luda šawfu nusu
a potrebność pomogy a je šo jenož pscheczimo hrěschnemu a nje-
šwatemu w sozialdemokratiji wobrocziło, pscheczimo temu wot
sozialdemokratije wuhytemu njeměrej a pscheczimo jejnym bjesbóžnym
wotpohladam, njebjesku wěrnoscž saniczič.

Njewěrne je tež na jich rěczach, so zyrkej njeje chyzka nusu a
hubjenstwo se šwěta pschinjesč. Wona wšchaf je stajnje šjawnje
wušchaf: wšcho hubjenstwo wotštronicž, je njemóžne. Ale hdžez
móžesche, je k pomogy stejaka. Sčto dha je šyrotownje natwarit?
Sčto dha je prěnje hojěrnje šatōžik? Sčto dha je stajnje na-
pominał šmilne dary ša kšchudych woprowacž? Sčto dha je stat
namucził, šmilnoscž wopofajacž? Sčto dha je do luda duch lu-
bosczje k bližschemu pschinješ? Sčto je to wšcho cžinił? Cžinjachu
to czi, kiž zyrkej njenušnu mjenuja? Nė, wona to šama cžinjesch,
ta sazpiena, hidžena, pschesczēhana: kšchesczianška zyrkej!

Njewěrne tež je, so je zyrkej se statom a š wulkim šamozitymi
w šjenoczenstwie. Sčto wěcznu zyrkej cžafny stat stara? Zyrkej
se žanej političkej štronu šjednocžena njeje. Wona ma šwoje štawy
we wšchěch štronach a steji šama nad štronami. Šeje mišchtr je
jej heško šobu dał: „Moje kralestwo njeje wot tuteho šwěta.“ A
nětko hišchče prajicž, so zyrkej wulkim pjenježnikam pomha, je naj-
wjetscha wrótnoscž. Sčto zyrkej buršy a pjenježne mēchi staraja?
Ma to ša zyrkej wážnoscz, hacž tón abo tamny jenu milionu
wjazy abo mjenje šebi nahromadži? Nė, šawěrnje niz! Ale šo
praji: zyrkej stejaze š wobštejazy džerži. Sčtož to praji, zyrk-
winške historije njeshaje. Kšchesczianška zyrkej jako móž wobnowjenja
bjes póhanske ludy pschindže, a dženka je hišchče jejne heško: Do
prědka, k njebjesam! Šso praji, so je zyrkej twjerdže na nēczišche
wobštejnoscze šwjofana, so je š nimi žywa a š nimi wumrje. D
wy krotkowidžazy profetojo, kiž wy to wšchim pschesczerpliwym
pošlucharjam powjedacze, njescze wy cžitali, so žokny ludoweho
pscheczahowanja kónž 4. lēstotetka drje wšchē šwětnje wobštejnoscze
powrōcziču, podarmo pał wojowachu pscheczimo škale w morju,
pscheczimo kšchesczianškej zyrkwi? Šchego špytajcze, cžinčje wšcho
šemi rune, pscheměncze staty, šanicžcze privatne wobšedženstwo!
Prěnja rōžicžka, kotraž š rošpadantow šako naroscze, je kšhe-
sczianška wěra. Šu ničto šaniczič njemóže. Žodyn tyran, žane
ludowe hibanje ju pschewinčž njemóže. Staty drje šahinu, ludy
šo šhubja, cžafny, wšchinja a prawa šo pscheměnja, ale wobhna-
džena steji zyrkej hacž na tón džen, na kotrymž žyly šwēt šahinje;
pschetož jeho prawy knjes Šesuf Šhrystuf je jej prajik: „Šlaj, ja
šym pola waš wšchitke dnj hacž do ščončjenja teho šwěta.“

Nó dobre: hdy by zyrkej tajka była, kajkaz dšrbjalo, móhli
šo dželaczerjo š nej špscheczelicž. To je myšl wjele dželaczerjow
tež bjes sozialdemokratami. Woni praji: Zyrkej je psches nēczišchi
šly cžaf šobu šchodu cžerpila. Šak steji š tym? Šak steji: Tež
w zyrkwi wšcho što njeje, sčtož šo blyšchēzi. Tež w nej šty-
šchich šłowa, ša kotrymž ničžo njeje a widžišch ludži, kiž šwoje
mēsto jenož hubjenje wupielnuja. Ale to na tym kšchudym šwěcze
hinał byčž njemóže. Šdyž na žyke hladamy, dšrbimy prajicž, so
zyrkej dženka hubjenšcha njeje hacž hdy přjedy, so je lēpscha a ži-
wišcha hacž w najwjazy cžafach přjedy. W jejnej šlužbe wjele
hódnych mozow steji a w jejnym rče jašnišchu a šwětlišchu bōjšku
wěrnoscž namakalš hacž hdy přjedy. Šlawukncze ju šnacž, dha
budžecze jn bōršy lubowacž a cžesczič!

Bjes pschesczija w sozialdemokratičkich nowinach male powje-
dańcžka wo nješchitnych, njerosumnych abo na nēčajke wšchnje
šmēschnych popach namakalš. Šacž šu wone wšchitke wěrne, hacž
nejšku pschehnate, šo pschephtacž njemóže. To tež ničžo njewadži.
A hdy bychu tež wěrne byle, na kōžde tajke powjedancžko pał
10 pschindže, w kotrychž je žyle w cžichosczi duchowny dželacze-
rjej w nusy pomhał. Ale hdžez nětko tute 10 vješnate wōštanu,
šo ta jena na šjawne pschinješke. Še wěrnō, so šo tež w duchow-
nym powoňanju wopacžnosczje šlawaju, ale w wulkim a žytnym

dyrbi tola kōždy rosumny našchemu duchownemu šlawej tu cžescž
wōstajicž, so šo w lubosczi k kšchudym a podczišchēnym bjes na-
šchimi bratrami wot žaneho drugeho šlawe pschetrjedicž njeda. To
wšchaf móže byčž, so nēhdže tež tajki šrudny duchowny šedži, kiž
na wopacžne wšchnje k wulkim a wōšebnym šo džerži, ale po-
wšchitkownje móže šo š dobrym šwědomjom prajicž, — so dže-
šaczer žaneho šwěrnischeho pscheczela, žaneho šwólniwi-
šcheho pomoznika nima, hacž šwojeho duchowneho! Špy-
tajcze jenož! Džicze k šwojemu duchownemu! Wón wam wēscze
bratrowskeje ruki nješapowjedži.

Rošhlad w našchim cžafu.

Teho majestoscž našch kšēzor hišchče w atlantiškim morju
wokoło jēdži a je njedawno šamo w łodowym morju ležaze mēsto
Šammerfest, kotrež wot wšchitkich europiškich mēstow najwjyšschje
k połnozy leži, wopytał a bu wot wobydlerjom š wulkim šahorjenjom
powitany. Wjeczor 23. julija pał potrjedchi kšēzora male nješbože.
Na kōždi šo wušunwšchi je šo trochu na kolenje wobšchfodžił. Šewaf
pał je jeho štromoscž dobra. Šajsterje šo 8. augusta šako da
Šarlina wrōczi.

Wo kšēzorstwowym pschebymanju na kupje Šelgolandje šo hišchče
šlédowaze powjeda. Kšēzor a kšēzorka stejeschtaš hromadze a roš-
rēcžowaschtaš šo, jako na jene dobo kšēzorka na šwojeho mandžel-
škeho praschjenje štaji: „Nješ wěrnō, Wšlemo, hdž do Ameriki
pōndžemoj, pojēdžemoj jeno na kōždomaj „Wjēchu Šismarfu“ a na
„Šapitanu Šibertu?“ Kšēzor šo šmējo wotmolwi: „Mēnišch, Šiktoria,
so budžemoj tam mōj hišchče ras pucžowacž?“

Šranzowška, kotraž je šo dołhi cžaf bjes nēčajkeho wušpēcha
k Ruskej cžišchēžaka, je nētk tola ščončnje dožpila, so ruski kšēzor
ju š pschipsnacōm republiki pocžesczi. 26. julija je šranzowške
kōždžstwo ruski pschistaw Šronštat wopytał a pschi wulkej hišchēz-
to wjēbele mēlo, so je žar na Šranzowšku a jeje přaj dentu
(knježerjo) šlawu wunješł. Šso prascha, šajke wotpohladanje tute
bratrowsstwo šmēje, so pał na našche šbože njedžiwa, je wēste.

Wudžēł noweho šakonja pscheczimo wopikštwu je hoton, a
budže šo šnadž hižo bližschemu šejmej (reichštagej) přjōdkpōložicž.
Šchzemy šo nadžijecž, so tutón nowy šakon pscheczimo kōždžicž-
šemu wšchnju wopikštwa wojuje, niz jenož pscheczimo palenzowemu,
ale tež pscheczimo piwowemu a winowemu. Šrawdoscz wšchaf šebi
žada, so je psched šakonjom wšcho jene, hacž je cžłowjek š wōšebneho
abo niškeho šchtanta.

Šakošnje wjele nješbožow šo wšchudžom šlawe. Hišchče
njejo pschekamanje želešniczoweho mosta pola Šeggolšheima w Šajerikej
šapomnjene, dha hižo šako powjescž pschindže, so je w Šarisu cžaf
połny dželaczerjom a pschekupžow, kotšiz šo wot wjētscheho wulēta
dom wrōcziču, na šastanišchēžu do drugeho tam stejazeho cžaha,
kotryž bē teho runja pošny cžłowjekow, šajel a na 50 cžłowjekow
ššonžowal. — Tež š druhich mēstow, wōšebje š Šarlina, pschindžeja
wšchelake šrudne powjescze. Šadpadne je, so je tam tak wjele nje-
wōthladanych džeczi š wōšnow panywšchi štrašchny kōžž wšako.
Wjēšny wobydler, kiž to a hišchče wšchelake druge nješbože šhoni,
ma šo wopravdže šbožowny šacžucž, so njetrjeba tak wjele na
želešnicach wokoło jēdžicž a so je w šwojej niškej hēcze psched
wšchelakim štrachom wobarnowany.

W Šrierje (šarym a š wjētscha katholicškim mēscze pola Šheina)
šo nētko po pschifalni tamneho biskopa tak mjenowana nješchita
šufnja našcheho šbōžnika tam pschithadžazy wēryžym pošafuje.
Biskop a wjele katholicškich wucžennyh wšchaf šami w šwojim
mēnjenju, so by to ta wopravdžita nješchita šufnja teho knjesa
Šesufa była, wēsczi nejšku — ale ta wēž šo šapšaczi, pschetož te
njeliczomne hromadny wēryžych, kotšiz šo do Šriera k pocžescžowanju
tamneje šufnje se wšchēch štronow nuts waleja, tež njemalo pjenjes
nuts pschinješku — duž ma šo ta wēž bje wšcheho žwšflowanja
cžinič. My ewangelišy pał šebi pschi tym to dvojakē rošpominašny:
1. Niz Šesufowa šufnja — hdy by wopravdže hišchče na šwēcze
była! — naš šbōžnyh cžini, ale Šesufowa krej a šakšlužba a
2. Wōh tón Knjes njehlada na šufnju abo na druge tajke pschi-
pōdłanske wēžy, ale na wutrobu a wēru!

Šlamana blescha.

W cžēmnym kucze hubjeneje štwy mašny hōlcčez pschi wulkej
bleschi šedžesch. Wobaj, blescha a hōlcčez, dželaczerjej Šrodarkej
škuscheschtaš, a hdy by šo jeho ščto praschaf, ščto š teju dweju
je jemu lubšche, wón by šawēscze hnērnje wotmolwił: ša koho nje

